

Week 5 Hippocrates, *de morbo sacro* 1.10-46; PGM IV 2145-2240, IV. 3007-86, VII 193-221, XX

Hippocrates *de morbo sacro* 1.22-46

Ἔμοι δὲ δοκέουσιν οἱ πρῶτοι τοῦτο τὸ νόσημα ἀφιερῶσαντες τοιοῦτοι εἶναι ἄνθρωποι οἳ καὶ νῦν εἰσι μάγοι τε καὶ καθάρται καὶ ἀγύρται καὶ ἀλαζόνες, ὁκόσοι δὴ προσποιέονται σφόδρα θεοσεβέες εἶναι καὶ πλέον τι εἰδέναι. Οὗτοι τοῖνυν παραμπεχόμενοι καὶ προ- (25) βαλλόμενοι τὸ θεῖον τῆς ἀμηχανίης τοῦ μὴ ἴσχειν ὅ τι προσενέγκαντες ὠφελήσουσιν, ὥς μὴ κατάδηλοι ἔωσιν οὐδὲν ἐπιστάμενοι, ἱερὸν ἐνόμισαν τοῦτο τὸ πάθος εἶναι, καὶ λόγους ἐπιλέξαντες ἐπιτηδείους τὴν ἥσιν κατεστήσαντο ἐς τὸ ἀσφαλὲς σφίσιν αὐτοῖσι, καθαρμούς προσφέροντες καὶ ἐπαοιδὰς, λουτρῶν τε ἀπέχεσθαι κελεύοντες (30) καὶ ἐδεσμάτων πολλῶν καὶ ἀνεπιτηδείων ἀνθρώποισι νοσέουσιν ἐσθίειν, θαλασσίῳ μὲν τρίγλης, μελανούρου, κεστρέος, ἐγγέλους (οὗτοι γὰρ οἱ ἰχθύες εἰσὶν ἐπικαιρότατοι), κρεῶν δὲ αἰγείου καὶ ἐλάφων καὶ χοιρίων καὶ κυνὸς (ταῦτα γὰρ κρεῶν ταρακτικώτατά ἐστι τῆς κοιλίης), ὀρνίθων δὲ ἀλεκτρυνόνης καὶ τρυγόνος καὶ ὠτίδος, ἔτι (35) δὲ ὅσα νομίζεται ἰσχυρότατα εἶναι, λαχάνων δὲ μίνθης, σκοροδίου καὶ κρομύου (δριμύ γὰρ ἀσθενέοντι οὐδὲν ξυμφέρει), ἱμάτιον δὲ μέλαν μὴ ἔχειν (θανατῶδες γὰρ τὸ μέλαν), μηδὲ ἐν αἰγείῳ κατακέεσθαι δέρματι μηδὲ φορέειν, μηδὲ πόδα ἐπὶ ποδὶ ἔχειν, μηδὲ χεῖρα ἐπὶ χεὶρι (ταῦτα γὰρ πάντα κωλύματα εἶναι). Ταῦτα δὲ πάντα τοῦ θεοῦ (40) εἶνεκεν προστιθέασιν, ὥς πλέον τι εἰδότες καὶ ἄλλα; προφάσις λέγοντες, ὅπως, εἰ μὲν ὑγιὲς γένοιτο, αὐτῶν ἡ δόξα εἴη καὶ ἡ δεξιότης, εἰ δὲ ἀποθάνοι, ἐν ἀσφαλεῖ καθισταῖντο αὐτῶν αἱ ἀπολογίαι καὶ ἔχοιεν πρόφασιν ὥς οὐκ αἰτιοί εἰσιν αὐτοὶ, ἀλλ' οἱ θεοί· οὔτε γὰρ φαγέειν οὔτε πιέειν ἔδοσαν φάρμακον οὐδὲν, οὔτε λουτροῖσι καθήψη- (45)

σαν, ὥστε δοκέειν αἷτιον εἶναι. Ἐγὼ δὲ δοκέω Λιβύων τῶν τὴν μεσόγειον οἰκεόντων οὐδένα ὑγιαίνειν, ὅτι ἐν αἰγείοισι δέρμασι κατακέονται καὶ κρέασιν αἰγείοισι χρώνται, ἐπεὶ οὐκ ἔχουσιν οὔτε στρώμα οὔτε ἱμάτιον οὔτε ὑπόδημα ὅ τι μὴ αἰγείον ἐστίν· οὐ γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ἄλλο προβάτιον οὐδὲν ἢ αἶγες καὶ βόες. Εἰ δὲ ταῦτα προσφερό- (50) μενα καὶ ἐσθιόμενα τὴν νοῦσον τίκτει τε καὶ αὔξει καὶ μὴ ἐσθιόμενα ἰῇται, οὐκ ἐστὶν ἄρα ὁ θεὸς αἷτιος οὐδενός, οὐδὲ οἱ καθαρμοὶ ὠφελέουσιν, ἀλλὰ τὰ ἐδέσματα τὰ ἰώμενά ἐστι καὶ τὰ βλάπτοντα, τοῦ δὲ θεοῦ ἀφανίζεται ἡ δύναμις. Οὕτως οὖν ἔμοιγε δοκέουσιν οἷτινες τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐγχειρέουσιν ἰῆσθαι ταῦτα τὰ νοσήματα, οὔτε ἱερά (55) νομίζειν εἶναι οὔτε θεῖα· ὅκου γὰρ ὑπὸ καθαρμῶν τοιούτων μετὰστατα γίνεται καὶ ὑπὸ θεραπείης τοιῆσδε, τί κωλύει καὶ ὑφ' ἐτέρων τεχνημάτων ὁμοίων τούτοις ἐπιγίνεσθαι τοῖσιν ἀνθρώποισι καὶ προσπίπτειν; ὥστε μηκέτι τὸ θεῖον αἷτιον εἶναι, ἀλλὰ τι ἀνθρώπινον. Ὅστις γὰρ οἶός τε περικαθαίρων ἐστὶ καὶ μαγεύων ἀπάγειν τοιοῦ- (60) τον πάθος, οὗτος καὶ ἐπάγοι ἕτερα τεχνησάμενος, καὶ ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ τὸ θεῖον ἀπόλλυται. Τοιαῦτα λέγοντες καὶ μηχανεῖμενοι προσποιέονται πλέον τι εἰδέναι, καὶ ἀνθρώπους ἐξαπατέουσι προστιθέμενοι τούτοις ἀγνείας τε καὶ καθαρότητας, ὅ τε πούλῳ αὐτοῖσι τοῦ λόγου ἐς τὸ θεῖον ἀφήκει καὶ τὸ δαιμόνιον. Καίτοι ἔμοιγε οὐ περὶ εὐ- (65) σεβείης δοκέουσι τοὺς λόγους ποιέεσθαι, ὥς οἶονται, ἀλλὰ περὶ δυσσεβείης μᾶλλον, καὶ ὥς οἱ θεοὶ οὐκ εἰσὶ, τό τε εὐσεβὲς καὶ θεῖον αὐτῶν ἀσεβὲς καὶ ἀνόσιον ἐστίν, ὥς ἐγὼ διδάξω. Εἰ γὰρ σελήνην τε καθαιρέειν καὶ ἥλιον ἀφανίζειν καὶ χειμῶνά τε καὶ εὐδίην ποιέειν καὶ ὄμβρους καὶ αὐχμούς καὶ θάλασσαν ἄφορον καὶ γῆν καὶ τᾶλλα (70) τὰ τοιουτότροπα πάντα ὑποδέχονται ἐπίστασθαι, εἴτε καὶ ἐκ τελετών εἴτε καὶ ἐξ ἄλλης τινὸς γνώμης ἢ μελέτης φασὶν ταῦτα οἶόν τ' εἶναι γενέσθαι οἱ ταῦτ' ἐπιτηδεύοντες, δυσσεβέειν ἔμοιγε δοκέουσι καὶ θεοὺς οὔτε εἶναι νομίζειν οὔτ' ἐόντας ἰσχύειν οὐδὲν οὔτε εἶργε-

σθαι ἂν οὐδενὸς τῶν ἐσχάτων, ὧν ποιέοντες πῶς οὐ δεινοὶ αὐτοῖσιν (75)
εἰσιν; εἰ γὰρ ἄνθρωπος μαγεύων τε καὶ θύων σελήνην τε καθαιρή-
σει καὶ ἥλιον ἀφανίει καὶ χειμῶνα καὶ εὐδὴν ποιήσῃ, οὐκ ἂν ἔγωγέ
τι θεῖον νομίσαιμι τούτων εἶναι, ἀλλ' ἄνθρωπινον, εἰ δὴ τοῦ θείου ἡ
δύναμις ὑπὸ ἀνθρώπου γνώμης κρατέεται καὶ δεδούλωται. Ἦσως δὲ
οὐχ οὕτως ἔχει ταῦτα, ἀλλ' ἄνθρωποι βίου δεόμενοι πολλὰ καὶ παν- (80)
τοῖα τεχνέονται καὶ ποικίλλουσιν ἔς τε τᾶλλα πάντα καὶ ἔς τὴν νοῦ-
σον ταύτην, ἐκάστῳ εἶδει τοῦ πάθεος θεῷ τὴν αἰτίην προστιθέντες.
Οὐ γὰρ καθάπαξ, ἀλλὰ πλεονάκῃς ταῦτα μέμνηνται· κῆν μὲν γὰρ
αἶγα μιμῶνται, κῆν βρύχωνται, κῆν τὰ δεξιὰ σπῶνται, μητέρα
θεῶν φασὶν αἰτίην εἶναι. Ἦν δὲ ὀξύτερον καὶ εὐτονώτερον φθέγγηται, (85)
ἵππῳ εἰκάζουσι, καὶ φασὶ Ποσειδῶνα αἴτιον εἶναι. Ἦν δὲ καὶ τῆς
κόπρου τι παρέη, ὃ πολλάκις γίνεται ὑπὸ τῆς νούσου βιαζομένοισιν,
Ἐνοδίου πρόσκειται ἡ προσωνυμία· ἦν δὲ λεπτότερον καὶ πυκνότε-
ρον, οἷον ὄρνιθες, Ἀπόλλων νόμιος. Ἦν δὲ ἀφρὸν ἐκ τοῦ στόματος
ἀφίη καὶ τοῖσι ποσὶ λακτίζη, Ἄρης τὴν αἰτίην ἔχει. Ὀκόσα δὲ δει- (90)
ματα νυκτὸς παρίσταται καὶ φόβοι καὶ παράνοιοι καὶ ἀναπηδήσεις
ἐκ τῆς κλίνης καὶ φόβητρα καὶ φεύξεις ἔξω, Ἐκάτης φασὶν εἶναι
ἐπιβολὰς καὶ ἡρώων ἐφόδους. Καθαρμοῖσί τε χρέονται καὶ ἐπαοιδῇσι,
καὶ ἀνοσιώτατόν γε καὶ ἀθεώτατον ποιέουσιν, ὥς ἔμοιγε δοκέει, τὸ
θεῖον· καθαίρουσι γὰρ τοὺς ἐχομένους τῇ νούσῳ αἵματι τε καὶ ἄλλοισι (95)
τοιούτοισιν ὥσπερ μίασμά τι ἔχοντας, ἢ ἀλάστορας, ἢ πεφαρμαγμέ-
νους ὑπὸ ἀνθρώπων, ἢ τι ἔργον ἀνόσιον εἰργασμένους, οὓς ἐχρῆν
τάναντία τούτοισι ποιέειν, θύειν τε καὶ εὐχεσθαι καὶ ἐς τὰ ἱερὰ φέ-
ροντας ἰκετεύειν τοὺς θεούς· νῦν δὲ τούτων μὲν ποιέουσιν οὐδὲν, κα-
θαίρουσι δέ. Καὶ τὰ μὲν τῶν καθαρμῶν γῇ κρύπτουσι, τὰ δὲ ἐς θά- (100)
λασσαν ἐμβάλλουσι, τὰ δὲ ἐς τὰ οὖρεα ἀποφέρουσιν, ὅπη μηδεὶς
ᾄσεται μηδὲ ἐπιβήσεται· τὰ δ' ἐχρῆν ἐς τὰ ἱερὰ φέροντας τῷ θεῷ
ἀποδοῦναι, εἰ δὴ θεός γε ἔστιν αἴτιος. Οὐ μέντοι ἔγωγε ἀξιώ ὑπὸ θεοῦ

ἀνθρώπου σῶμα μαινεσθαι, τὸ ἐπικηρότατον ὑπὸ τοῦ ἀγνοτάτου·
ἀλλὰ κῆν τυγχάνη ὑπὸ ἐτέρου μεμιασμένον ἢ τι πεπονθὸς, ἐθέλοι ἂν (105)
ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθαίρεσθαι καὶ ἀγνίζεσθαι μᾶλλον ἢ μαινεσθαι. Τὰ
γούν μέγιστα τῶν ἀμαρτημάτων καὶ ἀνοσιώτατα τὸ θεῖον ἐστι τὸ
καθαῖρον καὶ ἀγνίζον καὶ ῥύμμα γινόμενον ἡμῖν, αὐτοί τε ὄρους
τοῖσι θεοῖσι τῶν ἱερῶν καὶ τῶν τεμενέων ἀποδεικνύμενοι, ὥς ἂν μη-
δεὶς ὑπερβαίῃ ἢ μὴ ἀγνέῃ, εἰσιόντες τε ἡμεῖς περιρῥαινόμεθα οὐχ (110)
ὥς μαινώμενοι, ἀλλ' εἴ τι καὶ πρότερον ἔχομεν μύσος, τοῦτο ἀφαγνιού-
μενοι. Καὶ περὶ μὲν τῶν καθαρμῶν οὕτω μοι δοκέει ἔχειν.

IV 2139-2235

Τρίστιχος Ὁμήρου πάρεδρος·

‘ὥς εἰπὼν τάφροιο διήλασε μώνυχας

ἵππους’ (2140)

‘ἄνδρας τ’ ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέοισι

φόνουσι’

‘αὐτοὶ δ’ ἰδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο

θαλάσση.’

τούτους τοὺς στίχους ἐάν τις ἀποδράσας (2145)

φορῇ ἐν σιδηρᾷ λάμνῃ, οὐδέποτε εὖρε-

θήσεται. ὁμοίως τὴν αὐτὴν λάμναν

περίαπτε τῷ μέλλοντι ἀποθνήσκειν,

καὶ πάντα ἀκούσει, ἃ ἐπερωτᾷς.

ἐπειδάν τις καταδεδέσθαι νομίζει, ἐπι- (2150)

λεγέτω ὕδατι θαλασσίῳ ραίνων [...] τε πρὸς

ἐπιπομπάς. ἀθλητῆς δὲ ἔχων τὴν

λεπίδα ἄλειπτος μένει, ὁμοίως δὲ
καὶ ἡνίοχος φορῶν τὴν λεπίδα σὺν
λίθῳ μάγνητι. καὶ ἐν δικαστηρίῳ ὥσ- (2155)
αύτως. καὶ μονομάχος δὲ ταῦτα φορεῖτω.
καταδίκῳ δὲ σφαγέντι ἀψάμενος εἰπὲ
εἰς τὸ οὖς τοὺς στίχους, καὶ ὅσα θέλεις, πάν-
τα σοι ἔρει· σὺ δὲ βαστάξας τὴν λάμναν
εἰς τὴν πληγὴν ἔξεις (2160)
μέγα ἀγαθὸν πρὸς τε ὑπερέχοντας ἢ δεσπό-
τας ἢ ἐτέρους τινάς· ἔσῃ γὰρ ἔνδοξος,
πιστικός· καὶ δαίμονας καὶ θήρας ἀποπέμ-
πει. φοβηθήσεταιί σε πᾶς, ἐν πολέμῳ
ἄτρωτος ἔσῃ, αἰτήσας λήμψῃ, (2165)
ἐπιχαρὴς ἔσῃ, ἀλλαχθήσῃ, ἥς δ' ἂν παρ-
άψῃ γυναικὸς ἢ ἀνδρός, φιληθήσῃ·
ἔνδοξος, μακάριος ἔσει, κληρονομίας ἔ-
ξεις, εὐτυχήσεις, φάρμακα νικήσεις, κα-
ταδέσμονες ἀναλύσεις καὶ ἐχθροὺς νι- (2170)
κήσεις. ἔστιν δὲ ὁ λόγος ὁ λεγόμε-
νος, ὅταν βλάβῃς τὴν λάμναν. λόγος·
'ὁ δεῖνα, λε<ί>πας τὸ γλυκὺ φῶς· καὶ ὑπηρε-
τει μοι, εἰς ὃ ἂν χρειάν σου ἔχω, ὅταν
σε καλέσω (κοινόν), ὅτι ἐξορκίζω σε κα- (2175)
τὰ τῶν χθονίων θεῶν γογγυλόρυγχε,
ὀμβρολίγματε, θοηρυσσηρις· ὑπη-
ρέτει μοι, εἰς ὃ ἔάν σε ἐπικαλέσωμαι.'

λέγε τὸν κατὰ πάντων λόγον. καθιέρω-
σις τῆς πλακός· ἐλθὼν οὖν εἰς οἶκον (2180)
καθαρὸν θήσεις τράπεζαν, ἐν ᾗ ἦτω
σινδὼν καθαρὰ καὶ ἄνθη τὰ τοῦ καιροῦ,
καὶ θύσεις ἀλέκτορα λευκόν. παρακεί-
σθω δὲ αὐτῷ πόπανα ζ', πλακοῦντες ζ',
λύχνοι ζ'. σπένδε γάλα, μέλι, οἶνον, ἔλαι- (2185)
ον. ἔστιν δὲ ὁ λόγος ὁ λεγόμενος, ὅταν
ἀφιεροῖς τὴν πλάκα· 'ἦκέ μοι, ὁ ὑπὲρ γῆς
καὶ ὑπὸ γῆν δεσπότης ὑπάρχων, δύσιν
καὶ ἀνατολὴν ἐφορῶν καὶ μεσημβρίαν
καὶ ἄρκτον ἀποβλέπων, ὁ τῶν ὅλων δεσπό- (2190)
της, ὁ Αἰὼν τῶν Αἰώνων· σὺ εἰ ὁ κοσμοκρά-
τωρ, Ῥᾶ, Πᾶν ἀρ· πενχνουβι· βριντα-
τηνωφρι· βρισκυλμα· αρουζαρβα· με-
σενκριφι· νιπτουμι· χμουμαωφι· ἱά·
ιου· ιω· αι· ουω αεγιουω Βαυβῶ, Βαυβῶ, (2195)
Φόρβα, Φόρβα Ὀρεοβαζάγρα ωνουιγεα ἐρ· τὸν δὲ <λόγον>
κατὰ τῆς Ἀνάγκης· μασκελλι (λόγος) ιαρχθα·
εχθαβα· χοῖξ· ἱαβουχ· ιαβωχ' καὶ τὸν κα-
τὰ πάντων λέγε. ἡ μὲν τελετὴ αὕτη, αἱ δὲ
πράξεις αἶδε· ἐπὶ χρηματισμοῦ· εἰς φύλ- (2200)
λον δάφνης ἐπίγραφον ζμύρνα μετὰ αἶ-
ματος βιαίου καὶ ὑπόθεες ὑπὸ τὴν λάμναν·
'Ἀβραά, σὺ εἰ ὁ τὰ πάντα προμηνύων μα-
ριαφραξ· ἐπὶ δὲ ἄρματορακτῶν·

ἐπίθυε μονόσκορδον καὶ ὄφρως γήρας, (2205)
γράφε δὲ ἐπὶ πλακὶ κασσιτερίνη·
‘νεβου-
τοσουαληθ βευ Ἐρβηθ Πακερβηθ
καὶ ωνουφ· κατάστρεψον τὸν δεῖνα καὶ τοὺς
σὺν αὐτῷ.’ κατορύξεις δὲ ἐπὶ ἁώρου θήκην (2210)
τὴν λεπίδα ἐπὶ ἡμέρας γ’· εἰς ὃν κείται, ἐκεῖ-
νος διημερεύσει. ἐπὶ δὲ κατόχων·
εἰς τὸ ὄστρακον ἀπὸ θαλάσσης γράφε ἐκ
τοῦ ὑποκειμένου μέλανος προσβαλὼν
μιλτάριον Τυφῶνος καὶ καταχώσεις (2215)
εἰς ἁώρου μνήμα σελήνης οὔσης δια-
μέτρου ἡλίου. ἔστιν δὲ τὰ προσγραφόμενα
οἱ στίχοι οἱ γ’ καὶ ὑποκάτω· Ἰὼ Βολχο-
σῆθ, Ἰακούβ ιαι Ἰὼ Παταθναξ
Ἐρβηθ Ἰὼ Πακερβηθ. κρεμάσθω δὲ (2220)
ἡ λάμνα ὥς ἐν πρώτοις. ἐπὶ δὲ
χαριτησίων καὶ φίλτρων· ἐν χρυ-
σῇ λεπίδι γράψον ‘μυρι μυρι νες
μαχεσων.’ προὔποθες δὲ τῇ σι-
δηρᾷ ἡμέρας γ’ καὶ ἄρας καθαρίως (2225)
φόρει. ἐπὶ δὲ ἀγωγίμων ἐπίθυε
ῥόδα καὶ ῥοῦν καὶ λαβῶν φύλλα
μυρσίνης ἐπίγραφε τῷ μέλανι·
‘σθενεπιω αρρωριφρασιν νυνν
ιιι, ἄξον τὴν δεῖνα τῷ δεῖνα.’ καὶ δίδωκε τὸν λόγον (2230)

καὶ τὴν οὐσίαν ὑπόθες αὐτῆς. προσ-
βάλλεις δὲ τῷ ζμυρνομέλανι ἄρτε-
μισίας μονοκλώνου. <κρεμασθ>ήτω δὲ ἡ λάμνα
ἐκ ταινίου, ἐκ τῶν τόπων ἄρας, ὅθεν
ἐργάζονται οἱ τὰ ἔρια ποιοῦντες. (2235)

IV. 3007-86

Πρὸς δαιμονιαζομένους Πιβήχεως δόκιμον.
λαβὼν ἔλαιον ὀμφακίζοντα μετὰ βοτάνης
μαστιγίας καὶ λωτομήτρας εἴπει μετὰ σαμψούχου (3005)
ἄχρωτίστου λέγων· Ἰωηλ· ὡς σαρθιωμι·
εμωρι· θεωχιφοῖθ· σιθεμεωχ· σωθη·
ιωη· μιμιψωθιωωφ· φερσωθι αεθιουω
ιωη· εω Χαρὶ Φθᾶ. ἔξελθε ἀπὸ τοῦ δεῖνος.’ κοινόν.
τὸ δὲ φυλακτήριον ἐπὶ λαμνίῳ κασσιτερίνῳ (3010)
γράφει· Ἰαηω· Ἀβραωθιωχ· Φθᾶ μεσεν-
ψινιαω· φεωχ· ιαηω· χαρσοκ, καὶ περίαπτει
τὸν πᾶσχοντα· παντὸς δαίμονος φρικτόν, ὃ φο-
βεῖται. στήσας ἄντικρυς ὀρκίζε. ἔστιν δὲ ὁ ὀρκισμὸς
οὗτος· ὀρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τῶν Ἑβραίων (3015)
Ἰησοῦ· ιαβα· ιαη· Ἀβραώθ· αἰα. Θώθ· ελε·
ελω· αηω· εον· ιιβαεχ· αβαρμας· ἰαβα-
ραον· αβελεβελ· λωνα· αβρα· μαροια· βρακι-
ων, πυριφανῇ, ὃ ἐν μέσῃ ἀρούρης καὶ χιόνος
καὶ ὀμίχλης· Ταννητις καταβάτω σου ὁ ἄγ· (3020)

γελος, ὁ ἀπαραίτητος, καὶ εἰσκρινέτω τὸν
περιπτάμενον δαίμονα τοῦ πλάσματος τούτου,
ὁ ἔπλασεν ὁ θεὸς ἐν τῷ ἀγίῳ ἑαυτοῦ παραδεί-
σῳ, ὅτι ἐπεύχομαι ἅγιον θεὸν ἐπὶ Ἀμμων
ὑφεντανχω (λόγος). ὀρκίζω σε, λαβρια Ἰακούθ· (3025)
αβλαναθαναλβα· ακραμμ· (λόγος) Ἀώθ· ιαθα-
βαθρα· χαχθαβραθα· χαμυν χελ· αβρω-
ωθ· ουαβρασιλωθ· ἀλληλοῦ· ἱελωσαι
Ἰαήλ. ὀρκίζω σε τὸν ὀπτανθέντα τῷ
Ἰοραήλ ἐν στύλῳ φωτινῶ καὶ νεφέλῃ ἡμε- (3030)
ρινῇ καὶ ῥυσάμενον αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐκ τοῦ
Φαραὼ καὶ ἐπενέγκαντα ἐπὶ Φαραὼ τὴν
δεκάπληγον διὰ τὸ παρακούειν αὐτόν. ὀρκί-
ζω σε, πᾶν πνεῦμα δαιμόνιον, λαλήσαι, ὅποι-
ον καὶ ἂν ᾖς, ὅτι ὀρκίζω σε κατὰ τῆς σφραγί- (3035)
δος, ἧς ἔθετο Σολομὼν ἐπὶ τὴν γλώσσαν
τοῦ Ἰηρεμίου, καὶ ἐλάλησεν. καὶ σὺ λάλησον,
ὅποιον ἂν ᾖς, ἐπουράνιον ἢ ἀέριον,
εἴτε ἐπίγειον εἴτε ὑπόγειον ἢ καταχθόνιον
ἢ Ἐβουσαῖον ἢ Χερσαῖον ἢ Φαρισαῖον, λάλησον, (3040)
ὅποιον ἂν ᾖς, ὅτι ὀρκίζω σε θεὸν φωσφό-
ρον, ἀδάμαστον, τὰ ἐν καρδίᾳ πάσης ζωῆς
ἐπιστάμενον, τὸν χουοπλάστην τοῦ γένους
τῶν ἀνθρώπων, τὸν ἐξαγαγόντα ἐξ ἀδύλων
καὶ πυκνοῦντα τὰ νέφη καὶ ὑετίζοντα τὴν γῆν (3045)
καὶ εὐλογοῦντα τοὺς καρποὺς αὐτῆς, ὃν εὐλο-

γεῖ πᾶσα ἐνουράνιος δύναμις ἀγγέλων,
ἀρχαγγέλων. ὀρκίζω σε μέγαν θεὸν Σαβα-
ώθ, δι' ὃν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀνεχώ-
ρησεν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ Ἐρυθρὰ θάλασσα, (3050)
ἦν ὥδευσεν Ἰσραήλ, κατέστη ἀνόδευτος·
ὅτι ὀρκίζω σε τὸν καταδείξαντα τὰς ἑκατὸν
τεσσεράκοντα γλώσσας καὶ διαμερίσαντα
τῷ ἰδίῳ προστάγματι. ὀρκίζω σε τὸν τῶν αὐ-
χενίων γιγάντων τοῖς πρηστήρησι κατα- (3055)
φλέξαντα, ὃν ὑμνεῖ ὁ οὐρανὸς τῶν οὐρανῶν,
ὃν ὑμνοῦσι τὰ πτερυγώματα τοῦ χερουβίν.
ὀρκίζω σε τὸν περιθέντα ὄρη τῇ θαλάσῃ <ἦ>
τείχος ἐξ ἄμμων, καὶ ἐπιτάξαντα αὐτῇ μὴ ὑπερ-
βῆναι. καὶ ἐπήκουσεν ἡ ἄβυσσος· καὶ σὺ ἐπά- (3060)
κουσον, πᾶν πνεῦμα δαιμόνιον, ὅτι ὀρκίζω σε
τὸν συνσεύοντα τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἀπὸ
τῶν ἱερῶν αἰώνων, οὐρανοειδῇ, θαλασσο-
ειδῇ, νεφελοειδῇ, φωσφόρον, ἀδάμαστον.
ὀρκίζω <σε> τὸν ἐν τῇ καθαρᾷ Ἱεροσολύμῳ, ᾧ τὸ (3065)
ἄσβεστον πῦρ διὰ παντὸς αἰῶνος προσπα-
κάεται, τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τῷ ἀγίῳ· ἰαεω
βαφρενεμουν (λόγος), ὃν τρέμει γέννα πυρὸς
καὶ φλόγες περιφλογίζουσι καὶ σίδηρος
λακᾷ καὶ πᾶν ὄρος ἐκ θεμελίου φοβεῖται. (3070)
ὀρκίζω σε, πᾶν πνεῦμα δαιμόνιον, τὸν ἐφο-
ρῶντα ἐπὶ γῆς καὶ ποιοῦντα ἔκτρομα τὰ

θεμείλια αὐτῆς καὶ ποιήσαντα τὰ πάντα
ἐξ ὧν οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι.' ὀρκίζω δέ σε, τὸν
παραλαμβάνοντα τὸν ὀρκισμόν τοῦτον, χοίριον (3075)
μὴ φαγεῖν, καὶ ὑποταγήσεταιί σοι πᾶν πνεῦμα
καὶ δαιμόνιον, ὅποῖον ἔαν ᾦν. ὀρκίζων δὲ
φύσα ἀ' ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν ἀφαί-
ρων τὸ φύσημα ἕως τοῦ προσώπου, καὶ εἰς
κριθήσεται. φύλασσε καθαρός· ὁ γὰρ λόγος (3080)
ἐστὶν Ἑβραϊκὸς καὶ φυλασσόμενος παρὰ κα-
θαροῖς ἀνδράσιν.

VII 193-221

Πρὸς σκορπίου πληγὴν· ἐν χάρτῃ καθαρῷ τοὺς χαρακτήρας
ἐπίγραφον, ἐπίθες ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἡ πληγὴ, καὶ ἐπίδῃσον (195)
τὸν χάρτην, καὶ ἔσται ἄπονός πάραυτα. ἔστι δὲ οἱ χαρακτήρες·
[...] γίνονται χαρακτήρες ια'.

Πρὸς ῥεῦμα ὀφθαλμῶν· ἐπίγραφε εἰς χάρτην καὶ περιάπτει·
'ρουραρβισαρουρββαριασφρην'.

Πρὸς ἡμικράνιον· λαβὼν ἔλαιον εἰς τὰς χεῖράς σου εἰπὲ λόγον· (200)
'ὁ Ζεὺς ἔσπειρεν λίθον ῥαγός· σχίζει τὴν γῆν. οὐ σπείρει·
οὐκ ἀναβαίνει.' Ἄλλο· εἰς δέρμα κόκκινον ἐπίγραφον
τάδε· 'Ἀβρασάξ []' καὶ τὰ κοινά. ἐμπλάσας ἐπίθες τῷ κροτ[ά]φῳ.

Πρὸς βῆκα· ἐπὶ δέρμα ὑαίνης ἐπίγραφον μέλανι· 'θαψατε σθραιτω
(ὥς

εὔρον ἐν ἄλλῳ· 'τε[υ] θραιω θραιτευ θραιτω θαβαρβαωρι ⊗ (205)
λικραλιρητα') [ἀπά]λλαξον <τὸν> δεῖνα ἀπὸ τῆς συνεχούσης αὐτὸν
βηκός.'

Ἄλλο· εἰς δέρμα ὑαίνης ἐπίγραφον τοὺς χαρακτήρας· ΤΚΛ

Γυ⊗ΑΚΨΑ

ΤΘΥΤΕΘΡΩΙ, περίαιφον εἰς τὸν τράχηλον καὶ ἄβροχον φορεῖτω.
Πρὸς μασθῶν σκληρία<ν>· λαβὼν βύσσινον ῥάκος ἐπίγραφον μέλανι·
⊗ΕΡΤ⊗ΑΡ⊗[]//. Πρὸς βουβῶνα· λαβὼν σπάρτον ἀπὸ
<βα>λαντίου (210)

κατὰ ἄμμα [λ]έγε ἄπαξ· 'Κάστωρ', δῖς· 'θαβ//'.

Πρὸς ῥιγοπυρέτιον· λαβὼν ἔλαιον εἰς τὰς χεῖράς σου λέγε ζ'
'Σαβαώθ',

δῖς κοινά, καὶ ἄλειφε ἀπὸ τοῦ ἱεροοστέου μέχρι τῶν ποδῶν.

Πρὸς καθημε[ρ]ινόν, νυκτερινόν· εἰς φύλλον ἐλαίας εἰς τὸ
λευκὸν ἐπίγραφον [], εἰς τὸ μέλαν ἐπίγραφον ℄ καὶ περιάπτει. (215)

Ἀφροδίτης στήλη, πρὸς φιλίαν καὶ χάριν καὶ πρᾶξιν καὶ
φίλους· λαβὼν πέταλον κασσιτερινὸν χ[ά]ραξον χαλκῷ
γραφ[εῖω], κ[αὶ] φορουμένη καθαρῶς [ἔστω]

Φυλακτήριον πρὸς ῥιγοπυρέτιον καθημερινόν·
γράφον εἰς χάρτην καθαρὸν καὶ περίαιφον· (220)

Ἰάω Σαβαώθ Ἀδωναὶ ἀκραμμαχαμμαι (καθυφαιρῶν)

αω [Σαβαώθ Ἀδωναὶ ἀκραμμαχαμμαι] (220a)

ω [Σαβαώθ Ἀδωναὶ ἀκραμμαχαμμαι] (220b)

Ἀβρασάξ.

XX

[πρὸ]ς κεφαλῇ(ς) [πόνον]

[λόγο]ς [-∞-]

[∞- σ]ὺ γὰρ εἶ θνη[τοῖ]σ .[~~-]

[—~].φολοις π.[...]ων τ[έ-]

[λεσον τε]λέαν ἐπαιοιδ[ή]ν. [] (5)

[6—8] ας Σύρας <Γ>αδαρηνηῆς []

[ἐπαιοιδῇ] πρὸς πᾶν κατάκανυμ[α.]

[6-8 μ]υστοδόκος κατεκα[ύθη]

[ύψ]οτάτω δ' ἐν ὄρει κατεκαύθ[η]

ἐπτα λύ[κ]ων κρήνας, ἔπτ' ἄρ[κτων], (10)

ἐπτα λεόντων. ἐπτα δὲ παρθε-

νικαὶ κυ[α]νώπιδες ἥρ<υ>σαν [ῥ-]

δωρ κάλπ[ι]σι κυανέαις καὶ ἔσ-

βεσαν ἀκ[άμ]ατον πῦρ

Φιλίννης Θε[σσ]αλῆς ἐπαιοιδῇ π[ρὸς] (15)

κεφαλῆς π[ό]νον

φεύγ' ὀδύν[η κ]εφαλῆς, φεύγε φθ[ίνουσ']

ὑπὸ πέτ[ρα]ν· φεύγουσιν δὲ [λύ]-

κοι, φεύγ[ουσι] δὲ μώνυχες [ἴπ]-

ποι .[-∞-] πληγαῖς ὑπ[6—8]